

תלמודו בידו

דף מד עמוד א

א [מדוע תקנו שנוטל לולב בזמן הזה "זכר למקדש" כל שבעה, ואילו בערבה נוטלים יום אחד בלבד ?

ב [מניין למצות ערבה במקדש ?

ג [האם מותר לכהן בעל מום להיכנס בין האולם והמזבח ?

ד [מניין למצות ערבה ביום השביעי של חג בגבולין ?

א 1. בנטילת הלולב האגוד עם הערבה יוצא גם משום זכר למצות ערבה.

ונדחה, שהרי הערבה הזו היא משום מצות לולב, ולא זכר למצות ערבה.

2. לולב מן התורה, לכן עושים זכר למקדש שבעת ימים. ואילו ערבה היא רק מדרבנן.

ונדחה, שהרי בין לאבא שאול ובין לחכמים מצות ערבה במקדש מן התורה.

3. לולב שנוהג בגבולין ביום הראשון מן התורה, תקנו לו זכר למקדש כל שבעה.

ערבה שאינה נוהגת מן התורה בגבולין כלל, די בזכר למקדש יום אחד.

ב **אבא שאול:** נאמר "ערבי נחל" בלשון רבים, אחת למצות נטילת לולב, ואחת למקדש.

חכמים: זו הלכה למשה מסיני.

ג **ריש לקיש:** בכל ימות השנה אסור, אך לצורך מצות ערבה מותר לו להקיף את המזבח.

ר' יוחנן: אסור לכהן בעל מום להיכנס בין האולם למזבח אף לצורך מצות ערבה.

1. כי אין מקור שחובה על כל הכהנים להקיף את המזבח בערבה,

ויתכן שהמצוה היא בזקיפתה בצדי המזבח על ידי כהן אחד.

2. אין מקור שמצות ערבה מתקיימת גם על ידי כהן בעל מום.

ד **ר' יוחנן:** יסוד ותקנת נביאים אחרונים, חגי זכריה ומלאכי, שהיו מתקנים תקנות.

ר' יהושע בן לוי: מנהג נביאים שהנהיגו את העם, ולא תקנה מחייבת.

ולכן אין מברכים על מצוה זו, לפי שאי אפשר לומר "וצונו".